

Raadsvergadering	6 oktober 2020
Volgnummer	22-2020
Onderwerp	Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht
Programmanummer	0 Bestuur en ondersteuning
Registratienummer	2020-05119
Collegevergadering	18-02-2020
Portefeuillehouder	Burgemeester J.M. Penn-te Strake
Organisatieonderdeel	BCC Bestuurszaken & Ex. Betrek.
Behandelend ambtenaar	P Hermans Telefoonnummer: 043-3504038 Petro.Hermans@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht bijlage 3 Tijdlijn bijlage 4 Projectstructuur bijlage 5 Team Meerssen

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De gemeenteraad van Maastricht heeft op 17 december 2019 besloten tot nadere uitwerking van de zogenaamde regieorganisatie Meerssen-Maastricht, waarbij de Meerssense organisatie grotendeels opgaat in de Maastrichtse, waarna de Maastrichtse organisatie ook taken voor Meerssen gaat uitvoeren. Daarbij wordt gekoerst op een definitief besluit door beide gemeenteraden in december 2020, met 1 juli 2021 als beoogde implementatiedatum. Het Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht is het eerste deelproduct van deze nadere uitwerking en geldt als een kaderstellend document voor de verdere uitwerking. Het convenant wordt in beide gemeenten ter vaststelling geagendeerd. Mochten (één van) beide raden bij de voor december 2020 voorziene definitieve (go / no-go) beslissing besluiten om de samenwerking niet aan te gaan, dan vervalt dit convenant.

Beslispunten

Het Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht aan te gaan.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Op 3 oktober en 17 december 2019 hebben de gemeenteraden van respectievelijk Meerssen en Maastricht besloten tot nadere uitwerking van de zogenaamde regieorganisatie Meerssen-Maastricht, zoals beschreven in het rapport 'Een nieuw perspectief' (bureau Berenschot, september 2019). Deze nadere uitwerking moet resulteren in een definitief go/no-go besluit door beide raden, dat was voorzien voor juli 2020. De genomen maatregelen ter bestrijding van de Corona-crisis hebben genoodzaakt tot aanpassing van deze planning met een half jaar, besluitvorming is nu voorzien voor december 2020 en beoogde implementatie op 1 juli 2021.

Aanleiding van het traject is een verzoek van de gemeente Meerssen aan Maastricht om ter versterking van de bestuurskracht van de gemeente Meerssen de haalbaarheid te onderzoeken om de Meerssense ambtelijke organisatie onder te brengen bij de gemeente Maastricht, waarna de Maastrichtse organisatie op basis van een dienstverleningsovereenkomst en voor rekening van de gemeente Meerssen ook taken voor deze gemeente gaat uitvoeren. De raad van Maastricht heeft op 16 april 2019 besloten tot deelname aan dit haalbaarheidsonderzoek en met het raadsbesluit van 17 december besloten om dit te continueren, teneinde op basis van de nadere uitwerking in december 2020 een definitief besluit over het al dan niet daadwerkelijk aangaan van de geschetste samenwerking te nemen. Door beide gemeenten zijn voor de mogelijke samenwerking in een eerdere fase al een aantal randvoorwaarden en uitgangspunten geformuleerd.

Vertrekpunt

Het vertrekpunt voor het actuele vervolg van het haalbaarheidsonderzoek wordt gevormd door genoemde raadsbesluiten en het onderliggend rapport 'Een nieuw perspectief'¹. Deze dragen de beide colleges op om gezamenlijk de mogelijke invoering van een regieorganisatie Meerssen met centrumgemeenteconstructie met Maastricht per 1 juli 2021 nader uit te werken. Deze uitwerking bestaat uit een bestuurlijk convenant, organisatorisch ontwerp (inclusief implementatieplan voor personele plaatsing), centrumgemeenteregeling, dienstverleningsovereenkomst,

¹ 'Een nieuw perspectief, resultaten verdiepingsonderzoek regieorganisatie Meerssen met Maastricht' (Berenschot, september 2019). Dit rapport was onderlegger voor de raadsbesluiten van 3 oktober (gemeenteraad Meerssen) en 17 december (gemeenteraad Maastricht) en is te raadplegen via [deze link](#).

implementatieplannen voor ICT en huisvesting, precisering van de financiële impact alsmede het adequaat betrekken van de medezeggenschap. Daarnaast heeft uw raad gevraagd om een verificatie- en verdiepingsonderzoek naar de financiële en organisatorische risico's (verificatieonderzoek). Het traject moet leiden tot een go/no-go besluit door de beide raden in december 2020, inclusief tussentijdse betrokkenheid van beide raden in het traject daarnaartoe, waaronder gezamenlijke raadsontmoetingen. Het vervoltraject wordt opgepakt als een coproductie van beide gemeenten met een gemeenschappelijke projectorganisatie (zie bijlage 4), met bureau Berenschot als expertpartner.

Tijdljn

In bijlage 3 is een tijdljn opgenomen. Hieruit blijkt dat het vervolproces voorziet in twee besluitvormingsmomenten voor beide gemeenteraden. Om te bewerkstelligen dat de gemeenteraden hun kaderstellende rol optimaal kunnen vervullen achten wij het wenselijk om voorafgaand aan elk besluitvormingsmoment en ter voorbereiding hierop een gezamenlijke raadsontmoeting te organiseren, vergelijkbaar met het zogenaamde 'Ankerkadeberaad' van 25 november 2019. Tijdens deze raadsontmoetingen kan de voortgang van het traject worden besproken en kunnen de raden onder meer aandachtspunten meegeven c.q. richting geven. Op 5 februari jongstleden vond zo'n raadsontmoeting plaats, waarin het concept-bestuurlijk covenant centraal stond.

- Het eerste besluitvormingsmoment betreft het voorliggend Bestuurlijk Covenant Meerssen-Maastricht (bijlage 2). Dit is voor de raad van Meerssen voorzien voor 17 juni en voor de Maastrichtse raad op een nog nader te bepalen datum, op basis van voorliggend raadsvoorstel en voor de Maastrichtse raad een voorbereidende plenaire raadsronde op 3 juni.
- Het tweede besluitvormingsmoment voor de gemeenteraden betreft het eerdergenoemde definitieve go/no-go besluit in december 2020. Dan staat de centrumgemeenteregeling Meerssen-Maastricht (op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen) geagendeerd, met als onderleggers de eerdergenoemde deelproducten: een dienstverleningsovereenkomst, organisatorisch detailontwerp, implementatieplannen voor personeel, ICT en huisvesting, uitkomsten vanuit de medezeggenschap, precisering van de implementatie- en exploitatiekosten en het door uw raad verzochte verificatieonderzoek. Ter voorbereiding op dit

besluitvormingsmoment worden in september en oktober opnieuw een raadsontmoeting voor beide gemeenteraden georganiseerd.

Bestuurlijk convenant

Als eerste product van de nadere uitwerking op basis van de raadsbesluiten van 3 oktober (Meerssen) en 17 december (Maastricht) ligt thans het Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht voor. Hierin worden de uitgangspunten voor ambtelijke en bestuurlijke samenwerking nader omschreven. Met de vaststelling van het convenant wordt het kader gevormd waarbinnen de regioorganisatie van Meerssen met Maastricht nader wordt uitgewerkt ten behoeve van definitieve besluitvorming door de beide gemeenteraden, die is voorzien voor december 2020. Het convenant bevat afspraken die van toepassing zijn na de implementatie van de regioorganisatie (vanaf juli 2021) maar ook afspraken die gelden voor de periode tot dat moment en met name van toepassing zijn op personele aspecten. Ook richt het convenant zich op de toekomst. Zo zijn er afspraken geformuleerd op het gebied van de regioagenda, harmonisatie en het perspectief bij een eventueel toekomstig bestuurskrachttraject. Mochten (één van) beide raden bij de voor december 2020 voorziene definitieve (go / no-go) beslissing besluiten om de samenwerking niet aan te gaan, dan vervalt dit convenant.

Omdat de inhoud van het convenant de bevoegdheden van de gemeenteraad, het college en de burgemeester raakt wordt het door ieder van deze drie bestuursorganen, voor wat betreft hun eigen bevoegdheden aangegaan. Een eerdere conceptversie van dit convenant is op 28 januari door het gezamenlijk college-overleg vrijgegeven voor bespreking tijdens de raadsontmoeting op 5 februari. Op basis van de input van deze bijeenkomst hebben de colleges de tekst van het convenant afgerond en leggen deze nu ter besluitvorming aan beide raden voor.

Bij het opstellen van het convenant is ervoor gekozen om dit in de vorm van een overeenkomst tussen beide gemeenten te doen om daarmee de zwaarte en consequenties van het traject om te komen tot een regioorganisatie tot uitdrukking te brengen en richting te geven aan de werkgroepen binnen de gezamenlijke projectorganisatie (bijlage 4) die nu aan de slag gaan. Het convenant is gebaseerd op wederzijds vertrouwen en geeft een inspanningsverplichting weer zonder welke de

beoogde regieorganisatie niet tot stand komt. Het niet nakomen van deze inspanningsverplichting doet afbreuk aan het gestelde vertrouwen en kan leiden tot het opzeggen van het convenant. Het aangaan van dit convenant vormt tevens een hernieuwd ijkmoment voor draagvlak van de beoogde samenwerking, hetgeen door de Maastrichtse gemeenteraad op 17 december 2019 als aanvullend criterium is gekwalificeerd.

Centrumgemeenteregeling en dienstverleningsovereenkomst

Het convenant vormt de opmaat voor onder meer een centrumgemeenteregeling en dienstverleningsovereenkomst. Om het mogelijk te maken dat, mocht in december daartoe door de beide raden definitief besloten worden, de ambtelijke organisatie van Maastricht taken gaat uitvoeren voor of namens het bestuur van Meerssen is namelijk voortbouwend op dit convenant een nader juridisch construct nodig. De geëigende vorm hiervoor is een centrumgemeenteregeling in combinatie met een dienstverleningsovereenkomst.

- Centrumgemeenteregeling: De Wet gemeenschappelijke regelingen kent vijf vormen om samenwerking tussen gemeenten te regelen, variërend in zwaarte. Tot de zwaardere vormen van samenwerking behoren het openbaar lichaam (zoals de Kredietbank Limburg of de GGD Zuid-Limburg) of de bedrijfsvoeringsorganisatie (zoals het SSC-ZL). Deze vormen noodzaken het instellen van een aparte rechtspersoon, met eigen bestuur en begroting. Bij de centrumgemeenteregeling, één van de lichtere vormen, is dat allemaal niet noodzakelijk, het gaat hier namelijk alleen om het mandateren van bevoegdheden van de ene naar de andere gemeente waardoor er geen nieuwe organisatie of bestuursorgaan ontstaat. Voorbeelden van centrumgemeenteregelingen uit de Maastrichtse praktijk zijn onder meer het Leerlingenvervoer en de Antidiscrimatievoorziening Limburg.

De na positieve raadsbesluitvorming over voorliggend bestuurlijk convenant op te stellen centrumgemeenteregeling gaat onder meer bepalingen bevatten over taken, bevoegdheden, mandaten, overlegstructuren, geschillenregeling en opheffing. Deze centrumgemeenteregeling wordt december 2020 aan de beide gemeenteraden in het kader van het go/no-go besluit voorgelegd en vervolgens, na verkregen toestemming van beide gemeenteraden, door de colleges vastgesteld.

- Dienstverleningsovereenkomst: In het DVO wordt nauwkeurig de inhoud van de dienstverlening die Maastricht aan Meerssen gaat leveren omschreven alsmede de werkwijze en de condities.

Onderdeel hiervan zijn ook afspraken hoe onder meer met prijs- en volumeontwikkelingen, nieuwe taken en noodzakelijke innovaties wordt omgegaan.

Genoemde twee overeenkomsten worden na vaststelling van dit convenant voorbereid richting de go/no-go besluitvorming eind dit jaar.

Inhoud bestuurlijk convenant

Het bestuurlijk convenant is in 5 paragrafen onderverdeeld.

1. De inleiding bevat een begrippenlijst en geeft de aanleiding en context van de beoogde samenwerking weer. In de considerans wordt de vertrouwensbasis en het doel uitgesproken en de reikwijdte van het convenant beschreven.
2. De tweede paragraaf richt zich op de ambtelijke samenwerking met daarin bepalingen over de planning, de nog op te stellen dienstverleningsovereenkomst en kosten, een beschrijving van het "Team Meerssen" (zie bijlage 5), bepalingen met betrekking tot het overgaan van personeel en een bepaling over bestaande gemeenschappelijke regelingen.
3. In de derde paragraaf wordt de autonomie van beide gemeenten beschreven, bepaald dat de Maastrichtse uitgangspunten voor mandaatverlening gaan gelden en wordt een proces van harmonisatie beschreven.
4. In de vierde paragraaf wordt bepaald dat beide gemeenten samen optrekken bij het bevorderen van de totstandkoming van een sterke regioagenda en een gezamenlijk perspectief beschreven bij eventueel toekomstig bestuurskrachttraject.
5. In de laatste paragraaf wordt de looptijd van de diverse bepalingen in het convenant in relatie tot het nog op te stellen dienstverleningsovereenkomst beschreven en aangegeven wanneer het convenant vervalt. Zo is bepaald dat wanneer gemeenteraden besluiten om de beoogde regieorganisatie niet te implementeren, het convenant vervalt. Verder is bepaald op welke momenten de samenwerking geëvalueerd wordt en wanneer en op welke wijze het convenant, en daarmee ook de regieorganisatie beëindigd kan worden.

2. Gewenste situatie.

Het voorgestelde Bestuurlijk convenant Meerssen-Maastricht aan te gaan, en daarmee te voorzien in een kaderstellend en richtinggevend besluit ten behoeve van de nadere voorbereiding van definitieve besluitvorming in december 2020.

3. Argumenten.

Het bestuurlijk convenant is een uitwerking van het raadsbesluit van 17 december 2019 en het daaraan ten grondslag liggende rapport 'Een nieuw perspectief'. Door vaststelling van dit convenant geven de gemeenteraden kaders en richting mee voor de verdere uitwerking. Verder biedt de besluitvorming over dit convenant een nieuw ijkmoment met betrekking tot draagvlak binnen de beide gemeenteraden voor het nader uit te werken model van ambtelijke samenwerking. Het document beperkt beide raden niet in de definitieve besluitvorming, die is voorzien voor december 2020.

4. Alternatieven.

Het bestuurlijk convenant vormt de basis voor de verdere uitwerking. Als één van de raden besluit het bestuurlijk convenant, al dan niet in gewijzigde vorm, niet vast te stellen, dan vervalt deze basis en eindigt daarmee het traject van nadere uitwerking van de regieorganisatie Meerssen-Maastricht. Dan volgt ook geen verdere uitwerking en komt er ook geen tweede besluitvormingsmoment in december. Voor de gemeente Meerssen betekent dit het wegvallen van het gekozen perspectief op versterking van de bestuurskracht. Het is dan aan de gemeente Meerssen om alternatieven te onderzoeken, al dan niet met Maastricht als partner.

5. Financiën.

De gemeenteraad van Meerssen heeft € 400.000 beschikbaar gesteld voor de uitwerkingsfase tot het definitieve go/no-go besluit door de beide raden in december 2020. De Provincie Limburg heeft hiervoor aanvullend € 50.000 toegezegd. De Maastrichtse kosten voor dit traject worden uit dit budget gedekt.

6. Vervolg.

Het Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht dient als basis voor verdere uitwerking door de projectorganisatie. Dit resulteert in de eerder in dit raadsvoorstel genoemde deelproducten. De voortgang komt aan de orde tijdens een volgende gezamenlijke raadsontmoetingen waarvoor in overleg met de griffie een datum gezocht wordt in september en oktober. Het volgend besluitvormingsmoment betreft de centrumgemeenteregeling, met de overige deelproducten als

onderlegger, en is voorzien voor december 2020. Dit geldt als het meermaals genoemde go/no-go besluit voor de samenwerking. Mocht er vanuit de raad behoefte zijn aan nadere voorbereidingsmomenten en informatiebijeenkomsten, dan zal hierin voorzien worden.

7. Participatie

Het bestuurlijk convenant is een eerste uitwerking van het raadsbesluit van 17 december en is opgesteld in samenwerking met de gemeente Meerssen en bureau Berenschot. Aanvullend heeft geen participatie plaatsgevonden.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,
De Secretaris, De Burgemeester,
R.E.C. Kleijnen. J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 18 februari 2020, organisatieonderdeel BCC Bestuurszaken & Ex. Betrek., no. 2020-05119;

gelet op de bevoegdheden van de gemeenteraad, college en burgemeester zoals omschreven in de Gemeentewet.

BESLUIT:

Het Bestuurlijk Convenant Meerssen-Maastricht aan te gaan.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 6 oktober 2020.

de griffier,

de voorzitter,